

РЕШЕНИЕ

№.1795

София, 26.02.2002 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Пето отделение, в съдебно заседание на четвърти декември две хиляди и първа година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВЕСЕЛИМА КЪЛОВА

ЧЛЕНОВЕ: ЗАХАРИНКА ТОДОРОВА, ТАНЯ РАДКОВА

при секретар Мадлен Дукова и с участието на прокурора Мария Бегъмова изслуша докладваното от съдията ТАНЯ РАДКОВА по адм. дело N0.7176/ 2001. Производството е по чл. 12 и следващите от Закона за Върховния административен съд /ЗВАС/ във връзка с чл. 40 ал 1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на фондация "Програма Достъп до информация" със седалище и адрес гр. София срещу отказ на министъра на образованието и науката да предостави информация по заявлението и от 28.02.2001г., съдържащо искане за предоставяне на информация, описана подробно в четири точки. Счита непроизнасянето на министъра на образованието и науката за незаконосъобразно с довод, че административният орган съгласно чл.38 от ЗДОИ, в случаите на отказ, следва да се произнесе с мотивирано решение. Моли за отмяна на отказа на министъра на образованието и науката и "признаване правото на достъп до исканата информация чрез осъждане на министъра на образованието и науката да я предостави" според формулировката в жалбата.

Въпреки непрецизната формулировка на искането в жалбата съдът приема, че се иска отмяна на отказа и произнасяне по същество.

Ответникът чрез своя представител оспорва жалбата и моли да се остави без уважение.

Представителят на Върховната административна прокуратура счита жалбата за недопустима, тъй като предмет на обжалване е мълчалив отказ, а ЗДОИ регламентира само писмен изричен такъв.

Жалбата е подадена в срока по чл. 13 ал 2 от ЗВАС във връзка с чл. 28 ал 1 от ЗДОИ.

Съдът намира, че същата е процесуално допустима и при следните съображения:

Жалбоподателят е регистрирал заявление за достъп до обществена информация в министерство на образованието и науката на 28.02.2001г. Искането му е материализирано в заявлението в подробно описани четири точки.

Няма данни заявлението да е разгледано в срока по чл. 28 ал от ЗДОИ, нито данни министърът съгласно чл. 28 ал 2 от ЗДОИ да е определил изрично друго лице да вземе решение за предоставяне или отказ от информация. Не е налице и хипотезата на чл. 32 от ЗДОИ - препращане на заявлението за предоставяне на достъп, тъй като по приложената към делото административна преписка няма данни нито за препращане на заявлението, нито за уведомяване на жалбоподателя за това. При тези данни съдът приема, че е налице мълчалив отказ на министъра на образоването и науката, който е предмет на обжалване по настоящето дело.

Разпоредбата на чл. 38 от ЗДОИ постановява какво съдържание следва да има решението за отказ. Същата обаче не изключва възможността за обжалване на мълчалив отказ, която хипотеза е винаги налице при непроизнасяне на органа с решение за отказ. ЗДОИ се явява специален по отношение на ЗАП, който урежда правоотношенията във връзка с издаването и контрола на административните актове. И двата нормативни акта са от една и съща степен и общият /ЗАП/ следва да намери приложение за онези случаи, които не са уредени в специалния закон /хипотезата на мълчалив отказ/, след като в последния няма изрична разпоредба, изключваща приложението на общия такъв

По законосъобразността на обжалвания акт:

Министърът на образоването и науката е сезиран с искане за предоставяне на достъп до следната обществена информация: " Вашите или утвърдени от Вас актове, касаещи организацията и провеждането на обучение по СИП'Телигия-ислям", а именно : концепция за обучение по предмет "Религия" в общообразователните училища; методическо ръководство за издаване , разпространение и система за ползване на учебни помагала по този предмет; акт за одобряване и списък на одобрените учебници и учебни помагала на български език; указание за експериментално изучаване на Ислям в часовете по СИП "Религия" през втория учебен срок 2000-20001 г, съществуващи и утвърдени актове касаещи организацията и провеждането на обучение по СИП "Религия-Християнство". Посочена е и предпочитаната форма за предоставяне на достъп до обществената информация.

По делото с жалбата към административната преписка са приложени с копие до жалбоподателя сценарии на пресконференция " Изучаването на религията - ислям в българското училище", участници в конференцията, организирана от министерство на образованието и науката и Главно мюфтийство в Република България-02.04.2001г; изказвания, информация от пресцентъра на министерство на образоването и науката и справка за изучаване на ислям през втория срок на учебната 2000/2001г. По делото липсват каквито и да са данни приложените към административната преписка описани по-горе документи да са получени от жалбоподателя. Липсват каквито и да са данни заявлението на жалбоподателя да е разглеждано от сезирания административен орган.

ЗДОИ с разпоредбата на чл. 3 от ЗДОИ определя кръга на субектите, задължени по този закон да осигуряват достъп до обществена информация. В този кръг са държавните органи, които създават и съхраняват такава информация. В случая министърът на образованието и науката се явява задължен по закона субект за предоставяне на исканата информация. Чл. 13 ал 1 от ЗДОИ въздига принципа

на свободен достъп до служебна обществена информация, а разпоредбата на ал. 2 -случаите, в които този достъп може да бъде ограничен. Основанията за отказ за предоставяне на обществена информация са уредени с разпоредбата на чл. 37 ал 1 от ЗДОИ. Безспорно е, че в случая не е налице хипотезата на т. 1 предложение 1-во държавна или служебна тайна, тъй като от представените към административната преписка доказателства се установява, че част от информацията, достъп до която се иска, се създава и съхранява в министерство на образованието и науката. Възможна хипотеза за отказ е предложена М-ро на чл. 37, ал 1 т 1 от ЗДОИ -разпоредбата на чл. 1 3 ал 2 от закона, регламентиращ случаите на органичен достъп до служебна обществена информация.

Както се посочи по-горе, налице е мълчалив отказ на задължения по закон субект за предоставяне достъп до исканата информация и наличие на данни за съществуването на такава. При наличието на данни за съществуването на такава съдът не може да прецени мотивите за отказ с оглед визираните в закона материално-правни предпоставки - доколко следва да е налице изцяло такъв или ограничен такъв.

Пред вид изложеното обжалваният мълчалив отказ се явява незаконосъобразен и следва да бъде отменен. Тъй като въпросът е предоставен на преценката на административния орган, съдът не може да реши въпроса по същество, поради което на основание чл. 42 от ЗАП във връзка с чл. 28 от ЗВАС преписката следва да върне на административния орган за произнасяне по заявлението, с което е сезиран.

Воден от горното, Върховният административен съд, V-то отделение
РЕШИ:

ОТМЕНЯВА мълчаливия отказ на министъра на образованието и науката за предоставяне достъп до обществена информация по заявление с № 034/28.02.2001 г. на фондация "Програма Достъп до информация" гр. София.

ВРЪЩА преписката на министъра на образованието и науката за произнасяне по заявеното искане.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред петчленен състав на съда в 14-дневен срок от съобщението му.

Вярно с оригинала,

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Веселина Кълова

ЧЛЕНОВЕ: /п/ Захаринка Тодорова, /п/ Таня Радкова